

МЕДІА ТА ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ

<https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series22.2023.34.04>

УДК 32.019.5

Костянтин Захаренко,

*доктор політичних наук, професор кафедри
політичної психології та міжнародних відносин,
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
ORCID 0000-0003-0980-7313; email: Kzakharenko@ukr.net*

Єгор Міненко,

*аспірант навчально-наукового інституту права та політології,
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
ORCID 0000-0001-7169-3252; email: y.minenko@smdsu.org.ua*

ІНСТИТУТ МЕДІА ЯК СУБ'ЄКТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Проводиться аналіз ролі медіа як суб'єкта інформаційної безпеки в умовах розвитку інформаційного суспільства, воєнного стану, збройної агресії та інформаційної війни. Сучасні медіа осмислюються головним каналом інформації для більшості людей, їх вплив на формування громадських переконань і думок є надзвичайно значущим. Це стає критичним у періоди воєнних конфліктів, де медіа можуть використовуватися як для поширення правдивої інформації, так і для пропаганди або дезінформації. Способи поширення та споживання інформації значно змінилися, створюючи нові виклики для інформаційної безпеки. Швидке поширення дезінформації через цифрові канали посилює потребу в розумінні та регулюванні ролі медіа. Інформаційна війна стає ключовим елементом сучасних конфліктів, де контроль над інформацією та її інтерпретацією може впливати на перебіг та результати протистояння. Це порушує важливі питання етики та правових норм у використанні медіа, особливо в кризових ситуаціях.

Наукова новизна дослідження полягає в декількох аспектах, що відображають особливості підходу до аналізу ролі медіа в контексті інформаційної безпеки в сучасному світі. Перш за все, пропонується оновлений, комплексний погляд на роль медіа в інформаційному суспільстві, особливо в умовах воєнного стану, збройної агресії, інформаційної війни. Зокрема, акцент робиться на впливі цифрових медіа та соціальних мереж, які змінюють традиційні підходи до розповсюдження та сприйняття інформації. Другим аспектом є інтеграція різних дисциплінарних підходів. Це дослідження поєднує теоретичні та методологічні інструменти медіа-досліджень, інформаційної безпеки, політології та кібербезпеки, що дозволяє глибше зрозуміти взаємодію між медіа й інформаційною безпекою, що особливо актуально у контексті поширення «фейкових» новин.

Окремим аспектом дослідження є аналіз та впровадження принципів журналістського самоврядування в контексті інформаційної безпеки. Це оцінка ролі та впливу саморегуляції в медійній сфері, дискусія щодо етичних норм і стандартів у журналістиці, а також розгляд потенційного впливу цих практик на підвищення рівня інформаційної безпеки, що дозволяє краще зрозуміти, як саморегуляція в медіа може сприяти зміцненню інформаційної стійкості суспільства, особливо в умовах інформаційно-психологічних операцій та інформаційних воєн.

Ключові слова: *інформаційна безпека, медіа, стабільність, пропаганда, інформаційна політика.*

Вступ. У сучасному світі, де інформаційний простір стає основним полем конкуренції у політичній, економічній та культурній сферах, роль медіа у забезпеченні інформаційної безпеки набуває надзвичайної актуальності. У цьому контексті, проблема забезпечення інформаційної безпеки стає все більш важливою для сучасної України, її обороноздатності, відновлення та розвитку. З огляду на національну безпеку, інформаційна безпека трансформується в невід'ємний елемент системи захисту держави.

Інформаційна війна, кібератаки, шпигунство, дезінформація та інші загрози в інформаційному просторі можуть масово впливати на суспільство, викликати дестабілізацію політичної та економічної ситуації, а також негативно впливати на державну безпеку (Міненко, 2023а). Важливо визнати й оцінити значущість медіа як активного суб'єкта в інформаційній безпеці. Медіа не лише розповсюджують інформацію, але й формують суспільну думку, впливаючи на суспільно-політичну стабільність. Відповідно, розуміння та

аналіз процесів, що відбуваються в інформаційному просторі, стають ключовими для розвитку ефективних безпекових стратегій.

Окрема увага має бути приділена запровадженню інституту журналістського самоврядування, що є критичним для підтримання високих стандартів журналістики, етики та відповідальності в медіа. Саморегуляція в медійній сфері може значно сприяти зміцненню інформаційної стійкості суспільства, зокрема в умовах інформаційних воєн та пропагандистських кампаній. Належне політологічне вивчення та міждисциплінарний аналіз цих аспектів є важливими, як з **методологічного** погляду сучасної науки, так і в перспективі підвищення рівня захисту державних та особистих інформаційних ресурсів від можливих загроз, а також забезпечення стійкості державної системи загалом.

Сьогодні перед Україною стоїть складне завдання формування та реалізації виваженої державної інформаційної політики, спрямованої на законодавчий і адміністративний захист національних ресурсів і національного інформаційного простору, на організаційне покращення управління інформаційними ресурсами (Захаренко, 2019).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковці з різних галузей знань внесли свій вклад у дослідження теоретичних питань забезпечення інформаційної безпеки, що дозволило розробити рекомендації та практичні рішення з покращення інституційного забезпечення інформаційної безпеки держави, становлення інституту медіа зокрема. У процесі роботи над статтею проаналізовано останні дослідження та публікації фахівців у сфері інформаційної безпеки та суспільної стабільності, зокрема Г. Почепцова, Р. Марутян, Г. Ситника, В. Зеленіна, О. Волянчук, І. Кіянки, В. Горбуліна, А. Войціховського, О. Золотар та інших. Ці дослідники зробили значний внесок у вивчення взаємодії між медіа, інформаційною безпекою та суспільно-політичною стабільністю, розкриваючи різноманітні аспекти цієї складної тематики. Їхні роботи охоплюють широкий спектр питань: від мікроаналізу конкретних випадків дезінформації до макроаналізу глобальних тенденцій у сфері інформаційної війни. Наукові праці підкреслюють важливість комплексного підходу до розробки стратегій інформаційної безпеки, які враховують не тільки технічні та правові аспекти, але й соціальні, психологічні, культурні фактори.

Мета статті полягає в комплексному аналізі ролі медіа як ключового суб'єкта інформаційної безпеки в контексті розвитку інформаційного суспільства, воєнного стану, збройної агресії та інформаційної війни. Мета передбачає дослідження того, як медіа впливають на суспільно-політичну стабільність, які стратегії можуть бути розроблені для зміцнення інформаційної безпеки на національному та міжнародному рівнях. **Завдання** статті вбачаємо в аналізі ролі медіа у контексті інформаційної безпеки, тобто теоретичний огляд сучасних підходів до впливу медіа на суспільно-політичну стабільність, а також емпіричне дослідження актуальних даних для виявлення новітніх тенденцій і викликів у цій сфері. Також завдання охоплюють розробку практичних рекомендацій для урядових і недержавних організацій із метою підвищення ефективності інформаційної безпеки, з особливим акцентом на ролі медіа та значення журналістського самоврядування, а також аналіз інституційних механізмів, спрямованих на зміцнення інформаційної стійкості в сучасних умовах.

Результати та дискусії. У сучасному світі роль медіа у забезпеченні інформаційної безпеки набуває особливої ваги, оскільки інформаційний простір перетворюється на арену геополітичних і соціальних протистоянь. З розвитком цифрових технологій і всеохоплюючого впливу Інтернету, медіа стають важливим засобом формування громадської думки, впливу на політичні процеси та соціальну стабільність. Вони не лише поширюють інформацію, але й активно формують сприйняття реальності, впливаючи на рішення та поведінку громадян. У цьому контексті розуміння механізмів і наслідків діяльності медіа є ключовим для забезпечення національної та міжнародної безпеки.

Інформаційні війни, дезінформація, пропаганда – ці феномени стали звичайною частиною сучасного інформаційного простору. Уміння критично оцінювати інформацію, розуміння ролі медіа у формуванні соціальних наративів і здатність протистояти

маніпуляціям стають необхідними навичками для кожного свідомого громадянина. З іншого боку, це ставить перед державою завдання розробки ефективних стратегій інформаційної безпеки, зокрема не тільки правові та технічні заходи, але й освітні програми, спрямовані на розвиток медіаграмотності. Особливий акцент слід зробити на ефективних системах соціально-психологічного захисту на рівні суспільства загалом. Традиційні механізми захисту або руйнуються під впливом сучасних маніпулятивних технологій, або не встигають адаптуватися до нових обставин. Сучасні маніпулятивні технології мають значний вплив на різні сфери суспільства, включаючи політику.

Важливо знайти способи забезпечення належної якості інформації, зокрема шляхом розвитку медіаграмотності в суспільстві, підвищення відповідальності медіа за поширення недостовірної інформації, та водночас запобігання цензурі й обмеженню плюралізму поглядів.

Розробка ефективних механізмів регулювання, які б забезпечували баланс між інформаційною безпекою та свободою слова, має також пріоритет. Це вимагає участі різних сторін – уряду, медіа, громадськості та експертної спільноти – для знаходження оптимальних рішень, які б забезпечували захист громадськості від дезінформації та зловживань, не обмежуючи водночас свободу вираження думок.

Одним із важливих аспектів у цьому контексті є журналістське самоврядування як механізм підвищення відповідальності та етики в медіа. Саморегуляція медійної сфери може стати ключем до зміцнення інформаційної стійкості, запобігання поширенню дезінформації та підтримки суспільної довіри до медіа. Водночас, важливо забезпечити баланс між свободою слова та необхідністю протистояти інформаційним загрозам, що є складним завданням для сучасних демократичних суспільств.

Прозорий і відкритий діалог із журналістами, медіа та громадськістю може сприяти досягненню балансу між інформаційною безпекою та свободою слова. Розвиток незалежної медіаграмотності та підвищення обізнаності громадян щодо способів розпізнавання дезінформації можуть також вплинути на якість інформаційного середовища.

Баланс між свободою слова та захистом від інформаційних загроз вимагає від держав та міжнародних організацій знайти ефективні шляхи врегулювання медійного простору, які б не порушували основні права та свободи. Водночас, зростання впливу соціальних медіа та цифрових платформ створює нові виклики для традиційних механізмів регулювання, вимагаючи адаптації до швидкозмінних умов цифрової ери. Політика інформаційної безпеки має враховувати ці нові реалії, орієнтуючись на захист від кібератак, дезінформації та забезпечуючи прозорість та відповідальність в онлайн-просторі.

Таким чином, комплексний підхід до інформаційної безпеки, який охоплює правове регулювання, освітні ініціативи, технологічні інновації та активну участь громадськості, є необхідністю в сучасному інформаційному світі. Це вимагає злагодженої роботи урядів, міжнародних організацій, науковців, медіа та громадськості, спрямованої на захист демократичних цінностей та забезпечення безпечного інформаційного простору для всіх.

Забезпечення безпечного інформаційного простору вимагає й проактивного підходу, наприклад, освіти та постійне інформування громадськості про потенційні загрози. Важливим аспектом є залучення громадян до процесу формування медійної політики та впровадження ініціатив, які зміцнюють медійну грамотність.

Ключовим фактором успіху в зміцненні інформаційної безпеки є також співпраця на міжнародному рівні. У глобалізованому світі інформаційні загрози не знають кордонів, а тому ефективна боротьба з ними вимагає координації зусиль різних країн і міжнародних організацій. Це включає обмін інформацією про загрози, спільну розробку стандартів та норм у сфері інформаційної безпеки, а також реалізацію міжнародних проєктів, спрямованих на протидію дезінформації та кіберзлочинності.

В умовах глобального інформаційного простору, де інформація швидко поширюється через численні медіа-канали, виникає ризик розповсюдження дезінформації, яка може спотворювати реальність і впливати на політичні рішення та суспільну думку. Це створює

виклики для політичної стабільності, оскільки дезінформація може викликати соціальні напруження, недовіру до державних інститутів, підірвати демократичні процеси. Тому забезпечення інформаційної безпеки вимагає від держави не тільки реагування на інформаційні загрози, але й проактивних заходів, таких як підтримка якісної журналістики, розвиток медіаграмотності серед населення та захист свободи слова.

Поняття постправди, фейків, дезінформації впливають на емоції, світогляд, політичну свідомість, громадську думку, використовуються у боротьбі за владу, впливовість, репутацію (Волянчук, 2021). Саме тому медіа мають велику відповідальність у підтримці політичної стабільності та інформаційної безпеки. Журналістське самоврядування та етичні стандарти є ключовими для забезпечення об'єктивності та точності інформації. Медіа повинні бути свідомими у контексті впливу на суспільно-політичну стабільність та уникати поширення маніпулятивних або неперевіраних даних.

Механізми запобігання загрозам суспільно-політичній стабільності в рамках інформаційного суспільства складають систему інститутів держави та громадянського суспільства, які функціонально об'єднані з метою використання сил і засобів системи забезпечення національної безпеки для впливу на причини виникнення загроз суспільно-політичній стабільності та умови, що сприяють їх виникненню і реалізації (Міненко, 2023b).

Однією з основних загроз суспільно-політичній стабільності є пропаганда, адже вона, як інструмент маніпуляції громадською думкою та формування політичних наративів займає центральне місце в забезпеченні інформаційної безпеки, безпосередньо впливає на політичну стабільність та суспільну свідомість. У сучасному контексті пропаганда набуває нових форм завдяки широкому використанню цифрових технологій і соціальних медіа, що робить її більш тонкою та поширенішою. Пропагандистські кампанії часто використовуються для дестабілізації політичних ситуацій, дискредитації опонентів, або навіть для поширення дезінформації на міжнародному рівні.

Одним із головних викликів у протидії пропаганді є її часто прихований характер та здатність маскуватися під легітимну журналістику або повсякденні комунікації. Пропаганда може бути витонченою, використовуючи емоційні звернення, напівправду або викривлені факти для формування певної точки зору. Це вкотре робить важливим не лише виявлення та викриття фальшивих повідомлень, але й освіту громадськості з метою розвитку критичного мислення та медіаграмотності.

Сучасна пропаганда може вважатися формою комунікації, яка спрямована на поширення інформації з метою впливу на громадську думку на користь певного явища або позиції. Пропаганда є багатогранною політичною технологією, яка має на меті формувати суспільство шляхом створення стійких соціальних установок і стереотипів, які відповідають інтересам комунікатора (Міненко, 2023c).

Зрештою, пропаганда є важливим елементом у стратегії будь-якої держави чи політичної групи, яка прагне маніпулювати громадською думкою. Це підкреслює важливість постійного аналізу медіа-контенту, використання критичного підходу до будь-якої інформації та важливості підтримки якісної, незалежної журналістики як ключа до зміцнення інформаційної безпеки та підтримки політичної стабільності.

У цьому контексті варто розглянути важливість регуляторних та саморегулятивних механізмів у медіа-просторі, які можуть допомогти у протидії пропаганді. Важливо, щоб медіа дотримувалися високих стандартів журналістики, уникали одностороннього висвітлення подій, забезпечували різноманітність думок. Журналістське самоврядування та етичні кодекси можуть сприяти цьому, забезпечуючи більш збалансований та об'єктивний підхід до висвітлення подій.

Прості методи боротьби з пропагандою, що застосовуються зокрема в авторитарних державах у вигляді тотальних заборон і цензури, в сучасних умовах продемонстрували свою неефективність та не можуть застосовуватись у демократичних суспільствах, де однією з основних цінностей є свобода слова. Тому дієвішими, на нашу думку, є механізми впливу

громадянського суспільства, котрі, з одного боку, викриватимуть неправдиву інформацію, а з іншого, посилять відповідальність журналістів щодо поширеної ними інформації.

Однією з чергових спроб врегулювання став розроблений Міністерством культури, молоді та спорту проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення національної інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації», так званий закон про протидію дезінформації. Незважаючи на те, що згаданий проект зіткнувся зі неоднозначним сприйняттям серед експертів та журналістів, що призвело до його відкладення на невизначений термін, він, безперечно, презентував кілька інноваційних пропозицій.

Особливо примітними були спроби в проекті ввести чіткі дефініції таких ключових понять, як «дезінформація» та «національний інформаційний простір», а також здійснити диференціацію між поняттями «журналіст» та «професійний журналіст». Ці нововведення мали потенціал сприяти уточненню та подальшому розвитку нормативно-правової бази у сфері медіа та інформаційної безпеки. Крім того, проектом закону вноситься поняття «самоврядування журналістів». Одним із основних органів самоврядування журналістів, що передбачаються, є «Комітет професійної етики журналістів», який в праві застосовувати заходи дисциплінарного впливу на «професійних журналістів» (Порівняльна таблиця до проекту Закону).

Проаналізувавши зазначений законопроект, можна відзначити, що він містить і ряд дискусійних елементів, потребує подальшої детальної розробки. Одним із основних питань є пропозиція введення двох різних дефініцій: «журналіст» та «професійний журналіст». Виникає побоювання, що таке розмежування може призвести до непорозумінь і контрпродуктивно відобразитися на загальній цілі законопроекту. З нашої точки зору, професійна журналістська діяльність має бути прерогативою осіб, які визнані журналістами, статус яких визначається Асоціацією професійних журналістів України. Це передбачає проходження відповідного іспиту на знання професійної етики журналіста та взяття на себе обов'язку дотримуватися Кодексу професійної етики журналіста. Саме це має відрізняти журналіста, який внаслідок зайняття цим видом діяльності на професійній основі, добровільно погоджується на певні види обов'язків та обмежень. В першу чергу, це стосується його обов'язку донесення максимально об'єктивної інформації, в тому числі позиції всіх сторін, а не суб'єктивного погляду, в тому числі власного.

Згідно з положеннями Конституції України, закріплено гарантії права кожного громадянина на свободу думки та слова, що включає право на вільне вираження власних поглядів та переконань, а також на свободу збирання, зберігання, використання та поширення інформації різними шляхами на власний розсуд (Конституція України, 2020). Однак, з огляду на ці норми, важливо розрізняти свободу вираження особистих поглядів і відповідальність, яку несе журналіст при публікації інформації. Інформація, що публікується «журналістом», має створювати очікування у читача щодо її об'єктивності та достовірності, оскільки він несе відповідальність за дотримання певних стандартів та критеріїв, передбачених законом.

За пропозицією, яка має відображення в цьому законопроекті, структура та членство в Асоціації журналістів України повинні бути сформовані за принципами, аналогічними до тих, що використовуються в адвокатурі України. Пропонується, що членами цієї Асоціації мають бути всі журналісти України, які приймають на себе відповідні права та обов'язки, пов'язані з цим статусом. Представлена назва для цієї організації – «Національна асоціація журналістів України» – має на меті підкреслити її офіційний і всеохоплюючий характер.

Крім того, важливим аспектом є коригування критеріїв членства в Асоціації. Згідно з пропозицією, для становлення членом Асоціації необхідно мати повну цивільну дієздатність, приймати та зобов'язуватися дотримуватись Кодексу професійної етики журналіста. Одночасно, обмеження щодо членства в Асоціації стосуються іноземців та інших осіб без права постійного проживання в Україні, осіб, які внесені до переліку загроз національній безпеці або до яких застосовуються санкції, а також осіб, членство яких у Асоціації було

припинено на період трьох років від дати прийняття такого рішення. Ці обмеження мають на меті забезпечення високих стандартів професійної журналістики та зміцнення довіри до медійного простору України.

Дотримання високих стандартів журналістики має важливе значення для формування позитивного іміджу медіа та зміцнення довіри суспільства. Саме журналістське самоврядування здатне забезпечити якісну журналістику, що базується на об'єктивності, точності, балансі думок і відповідальності, сприяє формуванню інформованого суспільства, де громадяни можуть приймати рішення на основі достовірної та неперекрученої інформації. У такому середовищі пропагандистські повідомлення та дезінформація матимуть значно менший вплив.

Коли медіа працюють за принципами професійної етики, вони стають відповідальнішими перед своєю аудиторією. Це не лише підвищує рівень довіри громадян до медійних організацій, але й сприяє загальному розвитку демократичного суспільства, де вільний обмін інформацією та плюралізм думок є ключовими складовими. З іншого боку, медіа, які дотримуються стандартів, сприяють протидії пропаганді, оскільки об'єктивне висвітлення подій і критичний аналіз дозволяють виявляти та демонтувати спроби маніпуляції громадською думкою.

У контексті забезпечення інформаційної безпеки дотримання стандартів журналістики є основою для створення стійкого та безпечного інформаційного середовища. Це допомагає захистити суспільство від неправдивої інформації, яка може бути використана для дестабілізації політичної ситуації, чи навіть підриву державного устрою. Таким чином, дотримання стандартів журналістики не тільки підвищує довіру до медіа, але й сприяє створенню суспільства, здатного ефективно протидіяти інформаційним загрозам.

Висновки. Завершуючи аналіз сучасного стану інформаційної безпеки та ролі медіа у забезпеченні політичної стабільності, можна підкреслити кілька ключових аспектів. Перш за все, центральним елементом у зміцненні інформаційної безпеки є дотримання високих стандартів журналістики, що забезпечується ефективним журналістським самоврядуванням. Якісна та об'єктивна журналістика, що дотримується професійної етики, сприяє формуванню довіри суспільства до медіа, зменшує вразливість перед дезінформацією та пропагандою, а також підтримує демократичний вектор розвитку інформаційного суспільства.

Додатково, акцент на медіаграмотності та критичному мисленні є важливим для зміцнення спроможності суспільства протистояти спотворенню інформації та маніпуляціям. У цьому контексті, роль освіти та публічних кампаній з підвищення обізнаності щодо інформаційної безпеки не може бути недооціненою. Не менш важливим є розуміння того, що інформаційна безпека – це не тільки відповідальність медіа, але й кожного громадянина. Взаємодія уряду, недержавних організацій, медіа та громадськості є ключем до створення стійкого та безпечного інформаційного простору. Лише колективними зусиллями можна досягти дієвої протидії пропаганді та іншим інформаційним загрозам, забезпечуючи вільне та відкрите суспільство, де інформація використовується як інструмент просвітлення, а не маніпуляції.

Подальше дослідження медіа як суб'єкта інформаційної безпеки має охоплювати широкий спектр тем: від вивчення впливу цифрових медіа та соціальних мереж на формування громадської думки до аналізу механізмів саморегуляції в медійній сфері. Особливо важливо осмислити вплив нових платформ на сприйняття інформації у політичних кампаніях і кризових ситуаціях, а також ролі журналістського самоврядування та етичних стандартів у протидії дезінформації та пропаганді. Важливим є також дослідження впливу технологічних інновацій, таких як штучний інтелект, на інформаційну безпеку. Доцільно застосовувати міждисциплінарні підходи, що поєднують знання з політології, соціології, психології, публічного управління та кібербезпеки, для кращого розуміння взаємозв'язків між медіа, інформаційною безпекою та суспільно-політичною стабільністю.

Використані джерела:

1. Конституція України, № 254к/96-ВР (2020) (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Міненко, Є. С. (2023а). Організаційно-правовий аналіз забезпечення інформаційної безпеки як фактор суспільно-політичної стабільності. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. (33), 76-84.
3. Захаренко, К. В. (2019). Відповідальність засобів масової інформації в системі інформаційної безпеки суспільства. Науковий журнал «Політикус», 4–9. http://politicus.od.ua/5_2019/1.pdf
4. Волянюк, О. Я. (2021). «Постправда»: безпекові виклики, наукові дискусії, політичний сленг. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/36754/Volianiuk_124-134.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Міненко, Є. С. (2023b). Сутність політичної стабільності в умовах інформаційного суспільства. Науковий журнал «Politicus», 155-160. http://politicus.od.ua/5_2023/24.pdf
6. Міненко, Є. С. (2023с). Вплив російської пропаганди на суспільно-державну стабільність України: аналіз методів та наслідків. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління.
7. Захаренко, К. (2021). Інституційний вимір інформаційної безпеки України [дис. д-ра політ. наук]. Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова.
8. Войціховський, А. (2020). Інформаційна безпека як складова системи національної безпеки (міжнародний і зарубіжний досвід). Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право», (29), 281–288.
9. Zolotar, O. (2021). The concept and content of the category “Human Information Security”. Information and law, (1(36)), 73–78. [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2021.1\(36\).238185](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2021.1(36).238185)
10. Порівняльна таблиця до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення національної інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації». Детектор медіа. https://detector.media/doc/images/news/archive/2016/174057/Disinformation_Draft_2020.pdf

References:

1. Konstytutsiia Ukrainy, № 254k/96-VR (2020) (Ukraine). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр#Text>
2. Minenko, Ye. S. (2023a). Orhanizatsiino-pravovyi analiz zabezpechennia informatsiinoi bezpeky yak faktor suspilno-politychnoi stabilnosti. Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Serii 22. Politychni nauky ta metodyka vykladannia sotsialno-politychnykh dystsyplin. (33), 76-84.
3. Zakharenko, K. V. (2019). Vidpovidalnist zasobiv masovoi informatsii v systemi informatsiinoi bezpeky suspilstva. Naukovyi zhurnal «Politykus», 4–9. http://politicus.od.ua/5_2019/1.pdf
4. Volianiuk, O. Ya. (2021). «Postpravda»: bezpekovi vyklyky, naukovi dyskusii, politychni slenkh. Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Serii 22. Politychni nauky ta metodyka vykladannia sotsialno-politychnykh dystsyplin. https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/36754/Volianiuk_124-134.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Minenko, Ye. S. (2023b). Sutnist politychnoi stabilnosti v umovakh informatsiinoho suspilstva. Naukovyi zhurnal «Politicus».
6. Minenko, Ye. S. (2023s). Vplyv rosiiskoi propahandy na suspilno-derzhavnu stabilnist Ukrainy: analiz metodiv ta naslidkiv. Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi Akademii upravlinnia personalom. Politychni nauky ta publichne upravlinnia.
7. Zakharenko, K. (2021). Instytutsiinyi vymir informatsiinoi bezpeky Ukrainy [dys. d-ra polit. nauk]. Natsionalnyi Pedagogichnyi universytet imeni M. P. Drahomanova.
8. Voitsikhovskiy, A. (2020). Informatsiina bezpeka yak skladova systemy natsionalnoi bezpeky (mizhnarodnyi i zarubizhnyi dosvid). Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Serii 22. «Pravo», (29), 281–288.
9. Zolotar, O. (2021). The concept and content of the category “Human Information Security”. Information and law, (1(36)), 73–78. [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2021.1\(36\).238185](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2021.1(36).238185)
10. Porivnialna tablytsia do proektu Zakonu Ukrainy "Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo zabezpechennia natsionalnoi informatsiinoi bezpeky ta prava na dostup do dostovirnoi informatsii". Detektor media. https://detector.media/doc/images/news/archive/2016/174057/Disinformation_Draft_2020.pdf

Kostyantyn Zakharenko,
Doctor of Political Science, Professor of the Department
of Political Psychology and International Relations,
Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University

Yehor Minenko,
PhD student at the Educational and Research Institute of Law and Political Science,
Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University

Media Institute as a Subject of Information Security

The article analyzes the role of the media as a subject of information security in the context of the development of the information society, martial law, armed aggression and information warfare. In today's world, where the media is the main channel of information for most people, their influence on the formation of public beliefs and opinions is extremely significant. This becomes even more critical in times of military conflicts, where the media can be used to disseminate truthful information as well as propaganda or disinformation. With the development of the information society and the spread of the Internet, the ways in which information is disseminated and consumed have changed significantly, creating new challenges for information security. The rapid spread of disinformation through digital channels increases the need to understand and regulate the role of the media. In addition, information warfare is becoming a key element of modern conflicts, where control over information and its interpretation can influence the course and outcome of a conflict. This raises important issues of ethics and legal norms in the use of media, especially in crisis situations.

The scientific novelty of this study lies in several key aspects that reflect the depth and originality of the approach to analyzing the role of media in the context of information security in the modern world. First of all, this study offers an updated and comprehensive view of the role of the media in the information society, especially in the context of martial law, armed aggression, and information warfare. In particular, the emphasis is on the impact of digital media and social networks, which are changing traditional approaches to the dissemination and perception of information. The second aspect is the integration of different disciplinary approaches, which provides a multifaceted view of the issue. This study combines theoretical and methodological tools of media studies, information security, political science, and cybersecurity, which allows for a deeper understanding of the interaction between media and information security. This is especially relevant in the context of new challenges, such as the spread of disinformation and fake news.

Another important aspect of the study is the analysis and implementation of the principles of journalistic self-government in the context of information security. This aspect includes an assessment of the role and impact of self-regulation in the media sphere, discusses ethical norms and standards in journalism, and considers the potential impact of these practices on improving information security, which allows us to better understand how self-regulation in the media can contribute to strengthening the information resilience of society, especially in the context of information and psychological operations and information wars.

Keywords: information security, media, stability, propaganda, information policy.